

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТУДИЈЕ

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА

школска 2016/2017.

**ГОДИНЕ
СТУДИЈА**

1

2

3

4

Здравствена специјализација:

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА

Двосеместрална настава у оквиру специјалистичких студија траје укупно 300 часова активне наставе.

НАСТАВНИЦИ :

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Милена Илић	imilena@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
2.	Весна Пантовић	epidemiologija@izjzkg.rs	Редовни професор
3.	Дејан Баскић	dejan.baskic@gmail.com	Ванредни професор
4.	Нела Ђоновић	slavoljub7@yahoo.co.uk	Ванредни професор
5.	Сања Коцић	kocicsanja@yahoo.com	Ванредни професор
6.	Небојша Здравковић	nzdravkovic@gmail.com	Ванредни професор

Специјалистички стаж укључује теоријску и практичну наставу, колоквијуме, специјалистички рад и савладавање вештина које су програмом предвиђене.

Распоред активности у трајању 36 месеци је следећи:

	АКТИВНОСТИ	место одржавања	трајање у месецима
1.	Теоријска настава	Крагујевац	9
2.	Практична настава	Крагујевац/#	27

- у било ком граду уколико постоји установа која испуњава прописане критеријуме

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

		Теоријска настава	Практична настава*	наставник
1.	Општа епидемиологија	40	80	Проф. др Милена Илић
2.	Епидемиологија цревних заразних болести	40	80	Проф. др Милена Илић
3.	Епидемиологија респираторних заразних болести	40	80	Проф. др Милена Илић
4.	Епидемиологија зооноза и векторских болести	40	80	Проф. др Милена Илић
5.	Епидемиологија незаразних болести	40	80	Проф. др Милена Илић
6.	Микробиологија	30	60	Проф. др Дејан Баскић
7.	Хигијена	30	60	Проф. др Нела Ђоновић
8.	Социјална медицина	30	60	Проф. др Сања Коцић
9.	Медицинска статистика и информатика	10	20	Проф. др Небојша Здравковић
	Завршни колоквијум из опште и специјалне епидемиологије			Проф. др Милена Илић
		300	600	300+600=900

* Укључује самостални рад, консултације, припрему колоквијума, припрему специјалистичког испита, писање рада.

Организација наставе на специјалистичким студијама из Епидемиологије

Уписом на специјализацију епидемиологије студент добија индекс, план и програм специјализације као и упуте за менторе појединих вештина.

Специјализант по савладаним вештинама код одређеног ментора добија потпис од ментора на упуту и у индексу којим се потврђује да су савладане вештине на које је упућен. Специјализант је обавезан да тај упут врати Факултету који га раздужује за упут тј. евидентира да је специјализант обавио тај део стажа и тек тада му издаје нови упут за следеће вештине по програму за одређену област-групу вештина код другог ментора. Специјалистички стаж-савладавање вештина не може се обављати без упута Факултета и не постоји могућност да специјализант истовремено има издато више од једног упута.

У оквиру специјалистичког стажа студент је обавезан да одслуша двосеместралну наставу у трајању од 9 месеци која се обавља искључиво на Факултету. У току двосеместралне наставе обавља се само тај део стажа-програма и не може се обављати други део стажа. Поред теоријске двосеместралне наставе специјализант је обавезан да обавља практичан рад у пуном радном времену према распореду који направи Катедра за специјализацију из епидемиологије. После обављене наставе студент полаже колоквијуме који су услов за оверу двосеместралне наставе. Подаци о обављеној настави и положеном колоквијуму уписују се у индекс специјалистичког стажа.

Специјализанту се при упису специјализације из Епидемиологије одређује ментор који га прати током читавог специјалистичког стажа.

Специјализанти су обавезни да пре почетка наставе (1. октобра) закључе-врате упут који је добијен за претходне вештине. Двосеместрална настава се обавља од 01.10. текуће године до 01.02. наредне године (први-зимски семестар) и од 16.02. до 30.06. текуће године (други-летњи семестар).

У школској 2015/2016. години специјалистичке студије из Епидемиологије уписала су три студента:

**Др Ана Миљановић,
Др Никола Ускоковић, и
Др Ивана Богосављевић.**

На основу одлуке Националног савета за високо образовање о критеријумима за менторство на постдипломским видовима усавршавања, студентима је додељен ментор:

Проф. др Милена Илић.

Улоге и обавезе кандидата:

- Узимање упута за кружење у Служби за специјалистичке студије
- Присуство теоријској настави на програму специјалистичких студија
- Практична настава / практични рад према предвиђеном програму
- Израда семинарских радова, полагање колоквијума
- Полагање завршног специјалистичког испита
- Израда и одбрана завршног специјалистичког рада

Улоге и обавезе ментора:

- Усмеравање кандидата током теоријске и практичне наставе, организација консултативне наставе
- Процена стечених теоријских и практичних знања, провера стручних вештина кроз колоквијуме, тестове, оцењивање семинарских радова
- Стручна помоћ око одабира теме и израде завршног специјалистичког рада.

Теоријске основе епидемиологије (двосеместрална настава) реализују се на Факултету медицинских наука у Крагујевцу у трајању од 9 месеци. После сваког дела одслушане теоријске наставе, специјализант је обавезан да положи следеће:

КОЛОКВИЈУМЕ

	АКТИВНОСТИ	место одржавања	недеља
1.	Колоквијум из опште епидемиологије	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
2.	Колоквијум из епидемиологије цревних заразних болести	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
3.	Колоквијум из епидемиологије респираторних заразних болести	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
4.	Колоквијум из епидемиологије зооноза и векторских болести	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
5.	Колоквијум из епидемиологије незаразних болести	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
6.	Колоквијум из микробиологије	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
7.	Колоквијум из хигијене	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
8.	Колоквијум из социјалне медицине	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
9.	Колоквијум из медицинске статистике и информатике	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
10.	Завршни колоквијум из опште и специјалне епидемиологије	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе и свих положених колоквијума

Комисије за полагање колоквијума и специјалистичког испита

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА	место одржавања	недеља
Колоквијуми (5 колоквијума) из епидемиологије - Проф. др Милена Илић - Проф. др Весна Пантовић - Проф. др Бранислав Тиодоровић (МФ Ниш) Резервни члан: Доц. др Наташа Ранчић (МФ Ниш)	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
Колоквијум из микробиологије - Проф. др Дејан Баскић - Доц. др Слађана Пајевић - Доц. др Немања Здравковић	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
Колоквијум из хигијене - Проф. др Нела Ђоновић - Проф. др Милена Илић - Проф. др Весна Пантовић	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
Колоквијум из социјалне медицине - Проф. др Сања Коцић - Проф. др Милена Илић - Проф. др Весна Пантовић	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
Колоквијум из медицинске статистике и информатике - Проф. др Небојша Здравковић - Проф. др Милена Илић - Проф. др Весна Пантовић	ДЕКАНАТ	Након обављене наставе
Специјалистички испит из епидемиологије - Проф. др Милена Илић - Проф. др Весна Пантовић - Проф. др Бранислав Тиодоровић (МФ Ниш) Резервни члан: Доц. др Наташа Ранчић (МФ Ниш)	ДЕКАНАТ	

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМУ КОЛОКВИЈУМА И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИСПИТА

Епидемиологија:

Књиге:

1. Gledović Z, Janković S, Jevremović I, Marković-Denić Lj, Pekmezović T, Šipetić-Grujić S, Čobeljić M, Radovanović Z, Tomić-Spirić V. U: Radovanović Z (urednik). Najčešće bolesti i povrede: epidemiologija, etiologija i prevencija. Beograd: Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2004.
2. Gledović Z, Janković S, Jarebinski M, Marković-Denić Lj, Pekmezović T, Šipetić-Grujić S, Vlajinac H. U: Vlajinac H, Jarebinski M (urednici). Epidemiologija. Beograd: Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2006 (2009).
3. Petrović R. Imunizacije. 6 izdanje. Beograd: Čigoja, 2000.
4. Birtašević B. i sar. Vojna epidemiologija. Beograd: Vojno izdavački i novinski centar, 1989.
5. Radovanović Z. Terenska epidemiologija – Istraživanja epidemije. Beograd: Medicinski fakultet, 2000.
6. Radovanović Z. Savremena epidemiologija, Beograd: Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2003.
7. Last JM, Radovanović Z. Epidemiološki rečnik. Srpsko-hrvatsko izdanje. Beograd: Naučna knjiga, 1991.
8. Законска регулатива – актуелни прописи (Закон о заштити становништва од заразних болести, Правилник о имунизацији и начину заштите лековима, Препоруке за превенцију болничких инфекција, хигијену руку, идр).

Online resursi:

- World Health Organization. Available at: <http://www.who.int>
- World Health Organization. Regional Office for Europe. Available at: <http://www.who>
- Center for Disease Control and Prevention (CDC). Available at: <http://www.cdc.gov>
- European Union. Available at: <http://www.europa.eu.int>
- Super course. Epidemiology, the Internet and Global health. Available at: www.pitt.edu
- United Nations. Available at: <http://www.un.org>

Социјална медицина:

1. Симић С. Социјална медицина. Београд: Савремена администрација, 2000.
2. Пуцић В. Социјална медицина. Београд: Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012.

Хигијена:

1. Р. Коцијанчић. Хигијена. Медицински факултет Београд.

Микробиологија:

1. Ivana Kranjčić-Zec (urednik), Medicinska parazitologija- priručnik za praktičnu nastavu, Savremena administracija, Beograd, 2000.
2. Tanja Jovanović (urednik), Praktikum iz mikrobiologije I imunologije, Savremena administracija, Beograd, 2000.
3. Selma Uzunovic-Kamberovic (urednik), Medicinska Mikrobiologija, Štamparija Fojnica d.o.o., Fojnica, 2009.

Статистика и информатика:

1. Небојша Здравковић. Статистичке методе у биомедицинским истраживањима. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, (ИСБН: 978-86-7760-061-7), 2011.
2. Небојша Здравковић. Информатичке методе у биомедицинским истраживањима. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, (ИСБН: 978-86-7760-062-4), 2011.

НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА:

А. АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ:

Студент савладава предмет по модулима.

После обављене наставе студент полаже колоквијуме који су услов за оверу двосеместралне наставе.

Подаци о обављеној настави и положеном колоквијуму уписују се у индекс специјалистичког стажа. Студент на колоквијуму извлачи 2 питања.

Б. ЗАВРШНИ (СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ) ИСПИТ:

Специјалистички испит састоји се из три дела, и то:

- 1) теста;
- 2) практичног дела;
- 3) усменог испита.

Коначна оцена за специјалистички испит формира се на основу сва три дела испита.

Садржај специјалистичког испита је следећи:

- 1) Тест садржи 20 питања из области епидемиологије.

У тесту морају бити заступљене све области здравствене заштите у оквиру те специјализације (банка тест питања).

Специјализант мора тачно одговорити на најмање 60% питања или 12 бодова у тесту да би био оцењен позитивно.

Положен тест је услов наставка специјалистичког испита.

- 2) Практични део испита специјализант полаже, најкасније на дан полагања усменог испита.

- 3) Усмени испит полаже се пред испитном комисијом.

Студент на испиту извлачи питања и то из:

- Првог модула (5 питања)
- Другог модула (1 питање)
- Трећег модула (1 питање)
- Четвртог модула (1 питање)
- Петог модула (1 питање)

После положеног специјалистичког испита Комисија утврђује оцену: одличан, врло добар, добар или није положио, која се уноси у записник и диплому.

Специјалистички испит и колоквијуми се пријављују у постдипломској служби на Факултету од 25. до 30. у месецу за следећи месец у коме се планира полагање испита до 10. у месецу.

Стечено звање: специјалиста Епидемиологије.

НАЧИН ПОЛАГАЊА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИСПИТА:

I. Специјалистички испит

- Услов да кандидат пријави специјалистички испит је да је претходно положио све планом и програмом предвиђене колоквијуме.
- Тест обухвата све области и садржи 20 питања од којих сваки испитивач припрема банку питања из поменутих области. Председник комисије врши избор питања и саставља тест недељу дана пре полагања теста.
- Услов за полагање усменог дела испита је претходно положени тест.
- Усмени део испита реализује трочлана комисија. Састоји се из 9 питања која се извлаче на почетку испита

II. Пријава и одбрана завршног, специјалистичког рада из области Епидемиологије:

- Тема завршног рада специјализације из области епидемиологије се бира у договору са ментором и пријављује у служби за специјалистичку наставу на Факултету медицинских наука, Универзитета у Крагујевцу, уз сагласност шефа катедре.
- Кандидат стиче право да Већу за специјалистичку наставу преда на оцену завршни рад специјализације из области епидемиологије, уз сагласност ментора, а после положеног усменог испита и овереног последњег сместра наставе, у законском року.
- Кандидат предаје Служби за специјалистичку наставу:
 - индекс;
 - образац молбе за одређивање Комисије за оцену рада (који потписују ментор и Шеф Катедре);
 - завршен **неукоричени** рад у 4 (уколико има именованог само ментора) односно 6 примерака (уколико има именованог ментора и коментора). Сваки одштампани примерак рада мора бити потписан од стране ментора (и коментора ако је именован). Назив рада мора да гласи онако како је Одлуком Већа одобрено.
- Упутства за попуњавање упитника за пријаву теме завршног рада специјализације:
 - Назив рада не сме да садржи скраћенице већ се наводе пуни називи.
 - Назив рада мора да буде прецизан и концизан и да одражава оно што ће се у раду обрађивати.
 - Образложење предлога теме дати најконцизније и нагласити значај израде рада.
 - Циљ рада дати сажето у једној или пар реченица.
 - Податке из литературе навести кроз текст у коме треба изнети најважније податке о досадашњим истраживањима.
 - Најконцизније навести значај предложене теме.
 - У методологији навести која врста студије се ради уз обавезно навођење колика је величина узорка (број испитаника у испитиваној и контролној групи). Навести методе испитивања, а ако се ради о студији праћења, дужину праћења.
 - Навести које ће методе дескриптивне и нарочито аналитичке статистике бити коришћене.
 - Ментор рада може бити наставник факултета медицинских наука, универзитета у Крагујевцу са најмање 3 коауторска рада објављена у часописима са СЦИ листе (категорије M21, M22, M23), или са најмање 3 рада у којима је први аутор, а који су објављени у часопису категорије M24, признатог од стране Министарства за образовање и науку за одређену годину (видети КоБСОН). Ментор прилаже списак тражених референци на посебном папиру (шефу катедре и Већу специјалистичких студија).
 - Оригинална истраживања морају имати сагласност Етичког комитета за хумане студије матичне установе у којој се истраживање спроводи.
 - Сви упитници се морају попунити у електронској форми и бити прихваћени од стране одговарајуће катедре што потврђује шеф катедре својим потписом (упитник се може наћи на званичној интернет страници Факултета медицинских наука).
- На седници Већа за специјалистичку наставу именује се најмање трочлана Комисија за оцену завршеног рада коју чине наставници ангажовани на студијском програму, изузев ментора. Члановима Комисије, ментору (и коментору ако је именован) Служба за специјалистичку наставу доставља:
 - примерак неукориченог рада
 - Одлуку којом је именована трочлана Комисија;Извештај Комисије потписују сви именовани чланови Комисије.
- Позитиван извештај кандидат предаје Служби за специјалистичку наставу у три примерка **заједно са свим укориченим радовима** (4 или 6 примерака). Веће за специјалистичку наставу усваја позитиван извештај, одобрава јавну одбрану и именује Комисију за одбрану (углавном у истом саставу).

Комисија за полагање специјалистичког испита из гране медицине Епидемиологија, у саставу:

1. **проф. др Милена Илић**, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област Епидемиологија, председник
2. **проф. др Весна Пантовић**, редовни професор Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област Епидемиологија, члан
3. **проф. др Бранислав Тиодоровић**, редовни професор Медицинског факултета Универзитета у Нишу за ужу научну област Епидемиологија, члан

Резервни члан:

доц. др Наташа Ранчић, доцент Медицинског факултета Универзитета у Нишу за ужу научну област Епидемиологија.

III. Начин заказивања јавне одбране завршног рада из специјализације из области епидемиологије:

- После седнице Већа за специјалистичку наставу на којој је усвојен позитиван извештај Комисије за оцену рада, кандидат заказује јавну одбрану у договору са члановима именоване Комисије.
- Рад јавно се брани на Факултету медицинских наука, Универзитета у Крагујевцу уз обавезно присуство публике.
- На јавној одбрани морају бити присутни сви чланови Комисије. После излагања кандидата, чланови Комисије кандидату постављају питања. После одбране рада комисија сачињава записник, који потписују сви чланови Комисије

Заказивање јавне одбране:

1. У договору са члановима Комисије, кандидат у Служби за последипломску наставу резервише салу најмање 7 дана пре договореног термина;
2. Кандидат доноси кратку биографију;
3. Уплата за одбрану рада мора бити извршена до дана када се одржава јавна одбрана
4. Са референтом задуженом за салу и опрему у сали договора неопходне детаље како би презентација била адекватна

Упутство за техничку обраду завршног рада из специјализације из области епидемиологије:

1. Формат рада је 21x 29,7 cm = A4
2. Повез тврди (рад се коричи после позитивне оцене рада и предаје Служби уз потписан извештај Комисије)
3. На првој страници исписује се исти текст као и на корицама (насловна страна)
4. На следећој страници факултативно се уписује посвета или захвалница
5. Рад мора имати: садржај према поглављима, увод, циљ, методе и материјал (испитаници – узорак), резултате, дискусију, закључак, списак цитиране литературе
6. СПИСАК СКРАЋЕНИЦА КОРИШЋЕНИХ У ТЕКСТУ – на крају рада
7. Попис прилога (нпр: Упитници, посебне методе коришћене за израду рада и сл.)
8. Слике, графиконе и табеле нумерисати и уз њих написати шта представљају, а ако су узете из литературе уз њих тачно написати одакле су узете.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година

Датум	Место	Наставник	Тематска јединица
МОДУЛ 1: Општа епидемиологија			
I недеља	03.10.2016.	ДЕКАНАТ	Упознавање са организацијом наставе на специјалистичким студијама. Препоручена литература. Законска регулатива. Дефиниција и циљеви епидемиологије. Развој епидемиологије.
		ДЕКАНАТ	Узрочност у епидемиологији. Епидемиолошки модели болести. Природни ток болести. Ендемија, епидемија, пандемија. Агенс, домаћин, средина. Надзор у епидемиологији. Употреба података. Елементи система надзора / Методи / Евалуација.
	04.10.2016.	ДЕКАНАТ	Показатељи учесталости поремећаја здравља. Показатељи оболевања. Показатељи умирања. Стандардизација. Показатељи оптерећења друштва болешћу. Дескриптивна епидемиологија. Карактеристике особа. Хронолошке карактеристике поремећаја здравља. Топографске карактеристике поремећаја здравља. Еколошке студије.
II недеља	10.10.2016.	ДЕКАНАТ	Аналитичка епидемиологија. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Студије пресека. Концепт ризика.
	11.10.2016.	ДЕКАНАТ	Експериментална епидемиологија. Дизајн експерименталних студија. Клинички експеримент. Теренски експеримент. Експеримент у друштвеној заједници.
III недеља	17.10.2016.	ДЕКАНАТ	Епидемиолошки упитник. Епидемиолошки упитник код заразних болести. Епидемиолошки упитник код незаразних болести. Начин прикупљања података. Грешке мерења. Придружени фактор. Пристрасност избора и информациона пристрасност. Истраживање епидемије. Типови епидемија. Извори података. Прикупљање и обрада података. Предузимање противепидемијских мера. Истраживање епидемије у одређеним околностима.
	18.10.2016.	ДЕКАНАТ	Превенција: Примордијална превенција / Примарна превенција / Секундарна превенција / Терцијарна превенција. Квалитет живота. Скрининг – увод. Дефиниција и циљ. Увођење скрининга. Врсте скрининг тестова. Евалуација скрининг програма.
IV недеља	24.10.2016.	ДЕКАНАТ	Епидемиологија заразних болести. Резервоар и извор инфекције. Количина и вируленција инфективног агенса. Пuteви преношења заразних болести. Диспозиција. Превенција заразних болести. Опште мере превенције. Специфичне мере превенције. Активна имунизација. Пасивна имунизација.
	25.10.2016.	ДЕКАНАТ	Болничке инфекције. Дефиниције и класификација. Епидемиолошке карактеристике. Епидемиолошки надзор над болничким инфекцијама. Превенција болничких инфекција.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година				
Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 2: Епидемиологија цревних заразних болести				
V недеља	31.10.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести. Uvod.
	01.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Распрострањеност и учесталост.
VI недеља	07.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Етиологија.
	08.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Мере превенције.
VII недеља	14.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Мере сузбијања.
	15.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (I)*.
VIII недеља	21.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (II)*.
	22.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (III)*.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 3: Епидемиологија респираторних заразних болести				
IX недеља	28.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести.
	29.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Распрострањеност и учесталост.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година

Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
X недеља	05.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Етиологија.
	06.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Мере превенције.
XI недеља	12.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Мере сузбијања.
	13.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (I)*.
XII недеља	19.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (II)*.
	20.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (III)*.
II недеља	10.10.2016.	ДЕКАНАТ		Аналитичка епидемиологија. Анамнестичке студије. Кохортне студије. Студије пресека. Концепт ризика.
	11.10.2016.	ДЕКАНАТ		Експериментална епидемиологија. Дизајн експерименталних студија. Клинички експеримент. Теренски експеримент. Експеримент у друштвеној заједници.
III недеља	17.10.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиолошки упитник. Епидемиолошки упитник код заразних болести. Епидемиолошки упитник код незаразних болести. Начин прикупљања података. Грешке мерења. Придружени фактор. Пристрасност избора и информациона пристрасност. Истраживање епидемије. Типови епидемија. Извори података. Прикупљање и обрада података. Предузимање противеписидемијских мера. Истраживање епидемије у одређеним околностима.
	18.10.2016.	ДЕКАНАТ		Превенција: Примордијална превенција / Примарна превенција / Секундарна превенција / Терцијарна превенција. Квалитет живота. Скрининг – увод. Дефиниција и циљ. Увођење скрининга. Врсте скрининг тестова. Евалуација скрининг програма.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година				
Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
IV недеља	24.10.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија заразних болести. Резервоар и извор инфекције. Количина и вируленција инфективног агенса. Пuteви преношења заразних болести. Диспозиција.
	25.10.2016.	ДЕКАНАТ		Превенција заразних болести. Опште мере превенције. Специфичне мере превенције. Активна имунизација. Пасивна имунизација.
		ДЕКАНАТ		Болничке инфекције. Дефиниције и класификација. Епидемиолошке карактеристике. Епидемиолошки надзор над болничким инфекцијама. Превенција болничких инфекција.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 2: Епидемиологија цревних заразних болести				
V недеља	31.10.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести. Uvod.
	01.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Распрострањеност и учесталост.
VI недеља	07.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Етиологија.
	08.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Мере превенције.
VII недеља	14.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија цревних заразних болести: Мере сузбијања.
	15.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (I)*.
VIII недеља	21.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (II)*.
	22.11.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања цревних заразних болести од значаја за популацију (III)*.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 3: Епидемиологија респираторних заразних болести				

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година

Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
IX недеља	28.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Uvod.
	29.11.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Распрострањеност и учесталост.
X недеља	05.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Етиологија.
	06.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Мере превенције.
XI недеља	12.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија респираторних заразних болести. Мере сузбијања.
	13.13.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (I)*.
XII недеља	19.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (II)*.
	20.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања респираторних заразних болести од значаја за популацију (III)*.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 4: Епидемиологија зооноза и векторских болести				
XIII недеља	26.12.2016.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија векторских болести. Распрострањеност и учесталост. Етиологија. Мере превенције. Мере сузбијања.
	27.12.2016.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања векторских болести од значаја за популацију.*
XIV недеља	23.01.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија зооноза. Распрострањеност и учесталост. Етиологија. Мере превенције. Мере сузбијања.
	24.01.2017.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања зооноза од значаја за популацију*.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година

Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
XV недеља	30.01.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија кожных и полнопреносивих болести. Распрострањеност и учесталост. Етиологија. Мере превенције. Мере сузбијања.
	31.01.2017.	ДЕКАНАТ		Приказ стања и кретања кожных и полнопреносивих болести од значаја за популацију*.
XVI недеља	20.02.2017.	ДЕКАНАТ		Превентивномедицинска заштита у ванредним ситуацијама. Биолошко оружје. Карактеристике и врсте биолошког оружја Примена биолошког оружја. Превентивномедицинска заштита у рату.
	21.02.2017.	ДЕКАНАТ		Национална патологија. Јавно здравље. Епидемиологија и јавно здравље. Законска регулатива. Будућност епидемиологије
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 5: Епидемиологија незаразних болести				
XVII недеља	27.02.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија малигних тумора: Распрострањеност и учесталост; Фактори ризика; Регистар за малигне туморе; Превенција.
	28.02.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија ендокринолошких и метаболичких обољења: Распрострањеност и учесталост; Фактори ризика; Регистар за дијабетес мелитус; Превенција.
XVIII недеља	06.03.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија кардиоваскуларних поремећаја здравља: Распрострањеност и учесталост; Фактори ризика; Регистар за акутни коронарни синдром; Превенција.
	07.03.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија неуролошких обољења: Распрострањеност; Учесталост; Фактори ризика; Превенција.
XIX недеља	13.03.2017.	ДЕКАНАТ		Епидемиологија хроничних респираторних болести: Хронична опструктивна болест плућа, бронхијална астма; Распрострањеност и учесталост; Фактори ризика; Превенција.
	14.03.2017.	ДЕКАНАТ		Клиничка епидемиологија.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година				
Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
XX недеља	20.03.2017.	ДЕКАНАТ		Генетска епидемиологија.
	21.03.2017.	ДЕКАНАТ		Медицина заснована на доказима. Систематски приказ. Мета анализа.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 6: Микробиологија				
XXI недеља	27.03.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе заразних болести. Узимање узорака. Тумачење различитих микробиолошких резултата.
	28.03.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе цревних заразних болести.
XXII недеља	03.04.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе респираторних заразних болести.
	04.04.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе зооноза.
XXIII недеља	10.04.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе векторских болести.
	11.04.2017.	ДЕКАНАТ		Принципи лабораторијске дијагнозе кожних и полнопрениосивих болести.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 7: Хигијена				
XXIV недеља	17.04.2017.	ДЕКАНАТ		Комунална хигијена. Атмосфера. Аерозагађење. Утицај загађеног ваздуха на здравље људи. Клима и микроклима. Утицај на здравље људи.
	18.04.2017.	ДЕКАНАТ		Санитарна хигијена. Асепса и антисепса. Стерилизација, Методе контроле. Деконтаминација. Дезинфекција. Дезинсекција. Дератизација. Отпад. Чврсти отпад. Диспозиција чврстог отпада. Рециклажа. Отпадне воде, диспозиција.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година

Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
XXV недеља	24.04.2017.	ДЕКАНАТ		Вода за пиће. Врсте водних објеката. Хигијенско-санитарни надзор. Зоне санитарне заштите. Физичко-хемијски параметри и анализа. Микорбиолошки параметри и анализа. Узорковање воде за пиће. Пречишћавање и дезинфекција воде за пиће.
	25.04.2017.	ДЕКАНАТ		Хигијена исхране. Објекти за колективну исхрану, услови. Објекти за производњу, прераду и промет хране, услови. Оцена хигијенско-санитарног стања. Здравствена безбедност хране. Контрола здравствене безбедности хране. Процена здравственог ризика. Узорковање хране. Испитивање исхране.
XXVI недеља	08.05.2017.	ДЕКАНАТ		Превенција болничких инфекција. Хигијенско-санитарни надзор, оцена, извештај. Узорковање брисева и другог материјала у здравственим установама. Бактериолошко испитивање ваздуха. Сузбијање болничких инфекција. Хигијенско-санитарни надзор, оцена, извештај. Узорковање брисева и другог материјала у здравственим установама. Бактериолошко испитивање ваздуха.
	09.05.2017.	ДЕКАНАТ		Исхрана у ванредним стањима. Вода за пиће у ванредним ситуацијама. Организација превенције и отклањања последица елементарних непогода и удеса са катастрофалним последицама. Законска регулатива. Системи квалитета.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 8: Социјална медицина				
XXVII недеља	15.05.2017.	ДЕКАНАТ		Савремени концепт здравља. Основи теорије здравља. Фактори који утичу на здравље. Здравствени ресурси и ризици. Природни ток болести. Нивои превенције. Социјално-медицински аспекти водећих здравствених проблема. Историјски осврт на мерење здравственог стања. Приступи мерењу здравственог стања. Показатељи здравственог стања и њихова примена. Извори података и мерење здравственог стања. Класификација индикатора здравственог стања становништва.
	16.05.2017.	ДЕКАНАТ		Основни принципи организације здравствене службе. Улога здравствених установа у остваривању здравствене заштите. Улога здравствених радника у остваривању здравствене заштите. Здравствено законодавство у Републици Србији. Права пацијената. Индикатори здравствене политике. Социјално-економски индикатори у вези са здрављем. Показатељи обезбеђености становништва здравственом заштитом. Демографски индикатори. Сложени индикатори.
XXVIII недеља	22.05.2017.	ДЕКАНАТ		Здравствена заштита вулнерабилних категорија становништва. Здравствена заштита жена. Здравствена заштита предшколске деце. Здравствена заштита школске деце и омладине. Здравствена заштита старих. Здравствена заштита хендикепираних особа.
	23.05.2017.	ДЕКАНАТ		Дефиниције и димензије квалитета здравствене заштите. Мерење квалитета здравствене заштите. Програм сталног унапређења здравствене заштите. Здравствено васпитање. Садржај и методе здравствено-васпитног рада. Промоција здравља у заједници.

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА распоред часова, школска 2016/2017. година				
Датум		Место	Наставник	Тематска јединица
XXIX недеља	29.05.2017.	ДЕКАНАТ		Потребе, развој и дефиниције ЗИС-а. Основна медицинска документација и помоћна средства за вођење евиденције. Управљање здравственим системом. Класификација здравствених система. Финансирање здравственог система. Појам, циљ и значај здравствених технологија. Класификација здравствених технологија. Процена здравствених технологија. Планирање и програмирање здравствене заштите.
	30.05.2017.	ДЕКАНАТ		Историјски развој клаификационих система у медицини. Нивои и значај шифрирања. Обавезе према националном законодавству. Обавезе према СЗО. Други класификациони системи у здравственој заштити. Међународна здравствена заштита.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
МОДУЛ 9: Медицинска статистика и информатика				
XXX недеља	05.06.2017.	ДЕКАНАТ		Статистичко описивање података. Релативни бројеви. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Представљање података. Графикони. Вероватноћа. Расподеле учесталости. Биномна расподела. Нормална расподела. Нормални графикон. Интервали поверења. Поређење две пропорције. Тестирање хипотезе. Принципи тестова значајности. Нивои значајности. Једнострани и двострани тестови значајности. Тест предзнака. Т расподела. Т тест везаних узорака. Т тест независних узорака. Т тест о аритметичкој средини. Корелација. Регресија. Статистички пакет – СПСС.
	06.06.2017.	ДЕКАНАТ		ИТ технологије. Оперативни систем Windows XP. Програмски пакет Microsoft Office. Текст процесори - Microsoft Word. Програм за табеларне калкулације - Microsoft Excel. Програм за израду презентација - Micorosoft Power Point. Интернет. Заштита на Интернету. Комуникација на Интернету. Медицинске базе података. PubMed.
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.
Завршни колоквијум из опште и специјалне епидемиологије				
		ДЕКАНАТ		Колоквијум.

* према Закону о заштити становништва од заразних болести Републике Србије и другим актуелним прописима.

Практичан стручни рад уз помоћ, едукацију и надзор ментора обавља се на Факултету медицинских наука у Крагујевцу и у здравственој установи која испуњава услове. Могуће је део вештина савладати и у другим здравственим установама које имају званично одређене менторе (за поједине вештине) које је поставило Наставно-научно веће Факултета медицинских наука у Крагујевцу.

Распоред практичних-стручних активности у трајању 27 месеци је следећи:

	ПРАКТИЧНО-СТРУЧНЕ АКТИВНОСТИ		место одржавања	трајање у месецима
1.	Епидемиологија		Крагујевац	17
	1.	Савладавање вештина из опште епидемиологије	Крагујевац/#	5
	2.	Савладавање вештина из епидемиологије заразних болести	Крагујевац/#	7
	3.	Савладавање вештина из епидемиологије незаразних болести	Крагујевац/#	5
2.	Савладавање вештина из других области значајних за епидемиологију		Крагујевац/#	10
	1.	Микробиологија	Крагујевац/#	2
	2.	Хигијена	Крагујевац/#	2
	3.	Инфектологија	Крагујевац/#	3
	4.	Социјална медицина	Крагујевац/#	2
	5.	Медицинска статистика и информатика	Крагујевац/#	1

- у било ком граду уколико постоји установа која испуњава прописане критеријуме

Списак ментра за поједине вештине

1. Епидемиологија:
 - Проф. др Весна Пантовић, Крагујевац (ИЗЈЗ)
 - Др Гордана Ђорђевић, Крагујевац (ИЗЈЗ)
 - Др Горан Радовановић, Њуприја (ЗЗЗЈ)
2. Микробиологија:
 - Проф. др Дејан Баскић, Крагујевац (ИЗЈЗ)
3. Хигијена:
 - Проф. др Нела Ђоновић, Крагујевац (ИЗЈЗ)
4. Инфектологија:
 - Проф. др Предраг Чановић, Крагујевац (КЦ Крагујевац, Инфективна клиника)
5. Социјална медицина:
 - Проф. др Сања Коцић, Крагујевац (ИЗЈЗ)
6. Медицинска статистика и информатика:
 - Проф. др Зоран Милошевић, Ниш (ИЗЈЗ)

ВЕШТИНЕ КОЈЕ СПЕЦИЈАЛИЗАНТ МОРА ДА САВЛАДА У ТОКУ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

ОБЛАСТ: ЕПИДЕМИОЛОГИЈА (ЕП)

У ТРАЈАЊУ ОД 17 МЕСЕЦИ

ВЕШТИНА БРОЈ	НАЗИВ ВЕШТИНЕ	ГЛЕДА	АСИСТИРА	ИЗВОДИ
1	ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ НАДЗОР НАД КРЕТАЊЕМ ХРОНИЧНИХ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ И НАД ФАКТОРИМА РИЗИКА (ПУШЕЊЕ И СЛ.)	5	5	10
2	ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕДИ	5	5	15
3	ЗДРАВСТВЕНИ НАДЗОР ЛИЦА ПРЕМА ПРАВИЛНИКУ О ОБАВЕЗНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ ПРЕГЛЕДИМА ОДРЕЂЕНИХ КАТЕГОРИЈА ЗАПОСЛЕНИХ, ДРУГИХ ЛИЦА И КЛИЦОНОША	5	10	15
4	ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР НАД НЕКИМ ЗАРАЗНИМ БОЛЕСТИМА (НПР. ТУБЕРКУЛОЗА, ЦРЕВНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ, ХИВ/АИДС, И СЛ.)	5	5	5
5	ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР НАД БОЛЕСТИМА КОЈЕ СЕ МОГУ ПРЕВЕНИРАТИ ВАКЦИНАМА (АФП, МОРБИЛИ, РУБЕЛА, И СЛ.)	5	5	5
6	ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА	5	0	0
7	ВАКЦИНАЦИЈА	5	5	5
8	НАДЗОР НАД БЕЗБЕДНОМ ИМУНИЗАЦИОНОМ ПРАКСОМ - ХЛАДНИ ЛАНАЦ ВАКЦИНИСАЊА, ДИСТРИБУЦИЈА ВАКЦИНА	5	5	0
9	НАДЗОР НАД НЕЖЕЉЕНИМ РЕАКЦИЈАМА ПОСЛЕ ВАКЦИНИСАЊА	5	5	0
10	НАДЗОР НАД КОНТРАИНДИКАЦИЈАМА ЗА ВАКЦИНИСАЊЕ	5	5	0
11	ЗАШТИТА ПУТНИКА У МЕЂУНАРОДНОМ САОБРАЋАЈУ	5	5	0
12	ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНИ РАД У ПОРОДИЦИ, КОЛЕКТИВУ, ИНДИВИДУАЛНИ ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТНИ РАД И РАД СА МАС МЕДИЈИМА	5	10	15
13	ЕПИДЕМИОЛОШКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КОЛЕКТИВА	0	5	5
14	ПРЕВЕНЦИЈА И КОНТРОЛА БОЛИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА	5	5	5
15	ИСТРАЖИВАЊЕ ЕПИДЕМИЈА	5	5	10

16	ПРИЈАВА И ОДЈАВА ЕПИДЕМИЈЕ	5	0	0
17	УЗИМАЊЕ УЗОРАКА БИОЛОШКОГ МАТРИЈАЛА ЗА МИКРОБИОЛОШКИ ПРЕГЛЕД	5	10	5
18	УЗИМАЊЕ УЗОРАКА МАТЕРИЈАЛА ЗА МИКРОБИОЛОШКИ ПРЕГЛЕД ИЗ НЕПОСРЕДНЕ ОКОЛИНЕ ОБОЛЕЛОГ	5	10	5
19	САСТАВЉАЊЕ ЕПИДЕМИОЛОШКОГ УПИТНИКА	5	10	15
20	ПРАВЉЕЊЕ БАЗЕ ПОДАТАКА	5	10	15
21	ОБРАДА ПОДАТАКА ПРИКУПЉЕНИХ ЕПИДЕМИОЛОШКИМ УПИТНИКОМ	5	10	15
22	ПРЕДЛАГАЊЕ МЕРА ЗА СУЗБИЈАЊЕ ШИРЕЊА БОЛЕСТИ	5	10	15
23	КОНТРОЛА РЕАЛИЗАЦИЈЕ МЕРА СУЗБИЈАЊА	5	10	5
24	ИЗВЕШТАЈ И РЕФЕРИСАЊЕ О ЕПИДЕМИЈИ	5	10	15
25	ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ О ВАКЦИНИСАНИМ, ОБОЛЕЛИМА И КЛИЦОНОШАМА	5	10	0
26	ИЗРАЧУНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА ОБОЛЕВАЊА И УМИРАЊА	5	10	10
27	АНАЛИЗА КРЕТАЊА ЗАРАЗНИХ И ДРУГИХ ОБОЉЕЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПОПУЛАЦИЈУ И ИЗРАДА ПЕРИОДИЧНИХ ИЗВЕШТАЈА	5	10	2
28	СТАНДАРДИЗАЦИЈА ПОКАЗАТЕЉА ОБОЛЕВАЊА И УМИРАЊА	3	5	10
29	ПРИКУПЉАЊЕ, ШИФРИРАЊЕ, УНОС, ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА У РЕГИСТРИМА	3	5	5
30	ИНТЕРПРЕТАЦИЈА ПОДАТАКА НАЦИОНАЛНИХ РЕГИСТАРА НЕЗАРАЗНИХ ОБОЉЕЊА-КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА	3	5	5
31	УНАПРЕЂЕЊЕ РЕГИСТАРА-ПОБОЉШАЊЕ ОБУХВАТА И КВАЛИТЕТА ПОДАТАКА	3	1	3
32	ОПШТИ ПРИНЦИПИ ПРЕВЕНЦИЈЕ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ - ПЛАНИРАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА	3	5	5
33	ИДЕНТИФИКАЦИЈА РИЗИЧНИХ ГРУПА СТАНОВНИШТВА ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ИНТЕРВЕНЦИЈУ	3	5	5

34	ИСТРАЖИВАЊЕ ФАКТОРА РИЗИКА ЗА ВОДЕЋЕ НЕЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НА ТЕРЕНУ	3	5	5
35	ПРЕДЛАГАЊЕ МЕРА ЗА РЕДУКЦИЈУ/ЕЛИМИНАЦИЈУ ФАКТОРА РИЗИКА ОДГОВОРНИХ ЗА НАСТАНАК ВОДЕЋИХ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ	3	5	5
36	ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА У ЗАЈЕДНИЦИ -ИНТЕРВЕНЦИЈА И ПРАКСА НА ТЕРЕНУ	3	3	5
37	ПРЕВЕНЦИЈА ВОДЕЋИХ НЕЗАРАЗНИХ ПОРЕМЕЋАЈА ЗДРАВЉА - ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА СПРОВЕДЕНИХ МЕРА	3	3	5
38	СКРИНИНГ У НАШОЈ НАЦИОНАЛНОЈ ПРАКСИ	3	5	5
39	НАДЗОР, ЕВАЛУАЦИЈА И ПРЕЗЕНТОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА СКРИНИНГА	3	1	3
ОБЛАСТ: ИНФЕКТОЛОГИЈА (ИФ) У ТРАЈАЊУ ОД 3 МЕСЕЦА				
ВЕШТИНА БРОЈ	НАЗИВ ВЕШТИНЕ	ГЛЕДА	АСИСТИРА	ИЗВОДИ
60	УЗИМАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ЗА МИКРОБИОЛОШКА ИСПИТИВАЊА-УРИНОКУЛТУРА, КОПРОКУЛТУРА, ХЕМОКУЛТУРА	5	5	10
61	УЗИМАЊЕ БРИСЕВА ИЗ ГРЛА, НОСА И НАЗОФАРИНКСА	5	5	10
62	УЗИМАЊЕ ЕПИДЕМИОЛОШКЕ АНАМНЕЗЕ	5	5	15
63	ДЕЗИНФЕКЦИЈА	5	2	2
64	ИЗОЛАЦИЈА КОД ПОЈЕДИНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ	5	2	0
65	ДАВАЊЕ СЕРУМА И ДЕСЕНЗИБИЛИЗАЦИЈА	1	0	0
ОБЛАСТ: СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА (ХИ) У ТРАЈАЊУ ОД 2 МЕСЕЦА				
ВЕШТИНА БРОЈ	НАЗИВ ВЕШТИНЕ	ГЛЕДА	АСИСТИРА	ИЗВОДИ
66	ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА РАДА ЗА ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА	2	1	1
67	ПЛАН РАДА ЕПИДЕМИОЛОШКЕ СЛУЖБЕ ЗАВОДА ИЛИ ДРУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	2	1	1

68	ИСПИТИВАЊЕ САТИСФАКЦИЈЕ КОРИСНИКА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ПУТЕМ АНКЕТЕ	2	1	1
69	ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНО ЕДУКАТИВНИХ ПРОГРАМА	2	1	1
70	ИЗВОЂЕЊЕ SWOT АНАЛИЗЕ ЗА МЕНАЏМЕНТ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА	2	1	1
71	ИЗРАДА СТРАТЕШКОГ И ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ	2	1	0
ОБЛАСТ: МЕДИЦИНСКА СТАТИСТИКА И ИНФОРМАТИКА (СИ) У ТРАЈАЊУ ОД 1 МЕСЕЦА				
ВЕШТИНА БРОЈ	НАЗИВ ВЕШТИНЕ	ГЛЕДА	АСИСТИРА	ИЗВОДИ
72	ПРИКАЗИВАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА-ТАБЕЛИРАЊЕ И ГРАФИЧКО ПРИКАЗИВАЊЕ	3	1	3
73	СТАТИСТИЧКО ОПИСИВАЊЕ ПОДАТАКА-РЕЛАТИВНИ БРОЈЕВИ, МЕРЕ ЦЕНТРАЛНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ, МЕРЕ ВАРИЈАБИЛИТЕТА	3	1	3
74	СТАТИСТИЧКА АНАЛИЗА ПОДАТАКА (СПСС)	3	1	3
75	ПРАКТИЧНИ РАД СА КОРИСНИЧКИМ ПАКЕТИМА ЗА ОБРАДУ ТЕКСТА, ГРАФИЧКИМ ПАКЕТИМА, СТАТИСТИЧКИМ ПАКЕТИМА –СПСС	3	1	3
76	ПРИКАЗ ДОБИЈЕНИХ РЕЗУЛТАТА	3	1	3

Епидемиологија:

I модул - Општа епидемиологија

Општа епидемиологија I

1. Дефиниција и циљеви епидемиологије
2. Узрочност у епидемиологији
3. Епидемиолошки модели болести
4. Природни ток болести
5. Ендемија, епидемија, пандемија
6. Агенс, домаћин, средина
7. Показатељи учесталости поремећаја здравља
8. Показатељи оболевања
9. Показатељи умирања
10. Стандардизација
11. Показатељи оптерећења друштва болешћу
12. Дескриптивна епидемиологија
13. Карактеристике особа
14. Хронолошке карактеристике поремећаја здравља
15. Топографске карактеристике поремећаја здравља
16. Еколошке студије
17. Аналитичка епидемиологија
18. Анамнестичке студије
19. Кохортне студије
20. Студије пресека
21. Концепт ризика
22. Експериментална епидемиологија
23. Дизајн експерименталних студија
24. Клинички експеримент
25. Теренски експеримент
26. Експеримент у друштвеној заједници
27. Епидемиолошки упитник
28. Епидемиолошки упитник код заразних болести
29. Епидемиолошки упитник код незаразних болести
30. Начин прикупљања података
31. Грешке мерења

Општа епидемиологија II

32. Превенција
33. Примордијална превенција
34. Примарна превенција
35. Секундарна превенција
36. Терцијарна превенција
37. Скрининг – увод
38. Дефиниција и циљ
39. Увођење скрининга
40. Врсте скрининг тестова
41. Евалуација скрининг програма
42. Надзор у епидемиологији
43. Употреба података
44. Елементи система надзора
45. Методи
46. Евалуација

Општа епидемиологија III

47. Епидемиологија заразних болести
48. Резервоар и извор инфекције
49. Количина и вируленција инфективног агенса
50. Пuteви преношења заразних болести

51. Диспозиција
52. Превенција заразних болести
53. Опште мере превенције
54. Специфичне мере превенције
55. Активна имунизација
56. Организација обавезне имунизације против заразних болести.
57. Фаза припремања имунизације.
58. Фаза извођења имунизација.
59. Фаза извештавања и евалуације резултата имунизације.
60. Примена вакцина и значај активне имунизације.
61. Врсте вакцина.
62. Пасивна имунизација
63. Болничке инфекције: Дефиниције и класификација, Епидемиолошке карактеристике
64. Епидемиолошки надзор над болничким инфекцијама
65. Превенција болничких инфекција
66. Истраживање епидемије
67. Извори података
68. Прикупљање и обрада података
69. Предузимање противепидемијских мера
70. Истраживање епидемије у одређеним околностима

Општа епидемиологија IV

71. Епидемиологија цревних заразних болести: Распрострањеност и учесталост, Етиологија, Мере превенције, Мере сузбијања
72. Епидемиологија респираторних заразних болести: Распрострањеност и учесталост, Етиологија, Мере превенције, Мере сузбијања
73. Епидемиологија векторских болести: Распрострањеност и учесталост, Етиологија, Мере превенције, Мере сузбијања
74. Епидемиологија зооноза: Распрострањеност и учесталост, Етиологија, Мере превенције, Мере сузбијања
75. Епидемиологија кожных и полнопрениосивих болести: Распрострањеност и учесталост, Етиологија, Мере превенције, Мере сузбијања
76. Превентивномедицинска заштита у ванредним ситуацијама
77. Биолошко оружје: Карактеристике и врсте биолошког оружја, Примена биолошког оружја
78. Превентивномедицинска заштита у рату
79. Национална патологија
80. Јавно здравље
81. Епидемиологија и јавно здравље
82. Законска регулатива
83. Опште мере за заштиту становништва од заразних болести
84. Посебне мере за заштиту становништва од заразних болести
85. Рано откривање извора, резервоара и путева преношења заразе;
86. Епидемиолошко испитивање и истраживање;
87. Лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразних болести;
88. Постављање дијагнозе заразне болести;
89. Пријављивање;
90. Превоз, изолација и лечење;
91. Здравствени надзор и карантин;
92. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација по епидемиолошким индикацијама;
93. Здравствени прегледи одређених категорија запослених лица у објектима под санитарним надзором, као и одређених категорија становништва ради утврђивања носилаштва узрочника заразних болести;
94. Здравствено васпитање и образовање одређених категорија запослених лица;
95. Информисање здравствених радника и становништва.
96. Ванредне мере за заштиту становништва од заразних болести и начин њиховог спровођења
97. Проглашавање епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја

Општа епидемиологија V

98. Епидемиологија кардиоваскуларних поремећаја здравља: Распрострањеност и учесталост, Фактори ризика, Регистар за АКС, Превенција
99. Епидемиологија малигних тумора: Распрострањеност и учесталост, Фактори ризика, Регистар за малигне туморе, Превенција
100. Епидемиологија ендокринолошких и метаболичких обољења: Распрострањеност и учесталост, Фактори ризика, Регистар за дијабетес мелитус, Превенција
101. Епидемиологија неуролошких обољења: Распрострањеност, Учесталост, Фактори ризика, Превенција
102. Епидемиологија хроничних респираторних болести (Хронична опструктивна болест плућа, бронхијална астма): Распрострањеност и учесталост, Фактори ризика, Превенција
103. Клиничка и генетска епидемиологија, фармакоепидемиологија
104. Медицина заснована на доказима
105. Области клиничке епидемиологије
106. Фармакоепидемиолошка истраживања
107. Генетско-епидемиолошке студије

II модул - Специјална епидемиологија – цревних заразних болести

- (1) Poliomiјelitis/Dečja paraliza (*Poliomyelitis anterior acuta*),
- (2) Hepatitis A (*Hepatitis A*),
- (3) Kolera (*Cholera*)
- (4) Antraks (*Anthrax*),
- (5) Botulizam (*Botulismus*),
- (6) Kampilobakterioza (*Campylobacteriosis*),
- (7) Kriptosporidioza (*Cryptosporidiosis*),
- (8) Lambliaza (*Đardioza*) (*Labliasis*),
- (9) Infekcija uzrokovana enterohemoragijskom E. Koli (*Infectio intestinalis per E. Coli enterohaemorrhagicam*),
- (10) Leptospiroza (*Leptospirosis*),
- (11) Listerioza (*Listeriosis*),
- (12) Salmoneloza (*Salmonellosis*),
- (13) Šigeloza (*Shigellosis*),
- (14) Toksoplazmoza (*Toxoplasmosis*),
- (15) Trihineloza (*Trichinelosis*),
- (16) Jersinioza (*Yersinosis*);

III модул - Специјална епидемиологија – респираторних заразних болести

- (1) Difterija (*Diphtheria*),
- (2) Infekcije uzrokovane hemofilusom influence grupe B (*Haemophilus influenzae B cut causa morborum*),
- (3) Influenca/Grip uključujući influencu A(H1N1) (*Influenzae/Influenzae A (H1N1)*),
- (4) Morbili/Male boginje (*Morbilli*),
- (5) Parotitis/Zauške (*Parotitis*),
- (6) Pertusis/Veliki kašalj (*Pertussis*),
- (7) Poliomiјelitis/Dečja paraliza (*Poliomyelitis anterior acuta*),
- (8) Rubela/Crvenka (*Rubella*),
- (9) Variola vera/Velike boginje (*Variola vera*),
- (10) Legioneloza (*Legionellosis*)
- (11) Meningokokna bolest (invazivna bolest) (*Morbus Meningococcica*)
- (12) Pneumokokne infekcije (invazivna bolest) (*Infectio Pneumococcal*)
- (13) Tuberkuloza (*Tuberculosis*)
- (14) Težak akutni respiratorni sindrom (SARS) (*SARS*),

IV модул - Специјална епидемиологија – зооноза, векторских и осталих заразних болести

- (1) Tetanus (*Tetanus*),
- (2) Bruceloza (*Brucellosis*)
- (3) Ehinokokoza (*Echinococcosis*)
- (4) Besnilo (*Rabies*)
- (5) Q groznica (*Q-febris*)

- (6) Tularemija (*Tularaemia*)
- (7) Avijarna influenza kod ljudi (*Avian influenzae*)
- (8) Infekcija uzrokovana virusom Zapadnog Nila (*Febris West Nile*)
- (9) Hemoragijska groznica sa bubrežnim sindromom (*Febris haemorrhagica cum syndroma renali*),
- (10) Malaria (*Malaria*)
- (11) Kuga (*Pestis*)
- (12) Virusne hemoragične groznice (*Viral haemorrhagic fevers*),
- (13) Krpeljski encefalitis (*Encephalitis viralis ixodibus*);
- (14) Zarazne spongioformne encefalopatije, varijanta Krojcfeldt-Jakobsove bolesti,
- (17) Infekcije hlamidijom (*Infectio chlamydiasis*),
- (18) Gonokokne infekcije (*Infectio gonococcica*),
- (19) Infekcija uzrokovana virusom humane imunodeficijencije (HIV-om),
- (20) Sifilis (*Syphilis*),
- (21) Hepatitis B (*Hepatitis B*),
- (22) Hepatitis C (*Hepatitis C*);

V модул - Специјална епидемиологија – незаразних болести

- (1) Епидемиолошке карактеристике и значај масовних незаразних болести,
- (2) Географска дистрибуција малигних тумора
- (3) Инциденција кардиоваскуларних болести
- (4) Морталитет од кардиоваскуларних болести
- (5) Тренд оболевања и умирања од кардиоваскуларних болести
- (6) Етиологија кардиоваскуларних болести
- (7) Главни фактори ризика повезани са настанком кардиоваскуларних болести
- (8) Предиспонирајући фактори ризика
- (9) Условни фактори ризика
- (10) Примордијална и примарна превенција кардиоваскуларних болести
- (11) Секундарна и терцијарна превенција кардиоваскуларних болести
- (12) Инциденција и преваленција малигних тумора
- (13) Морталитет од рака
- (14) Тренд оболевања и умирања од рака
- (15) Демографске карактеристике оболелих од рака
- (16) Етиологија малигних тумора
- (17) Пушење и други појединачни фактори ризика у етиологији рака
- (18) Примордијална и примарна превенција малигних тумора
- (19) Скрининг у превенцији рака
- (20) Терцијарна превенција рака
- (21) Значај, распрострањеност и учесталост поремећаја узрокованих дефицитом јода
- (22) Значај, распрострањеност и учесталост Грејвс-Базедовљеве болести
- (23) Значај, распрострањеност и учесталост дијабетеса
- (24) Етиологија дијабетеса
- (25) Превенција дијабетеса
- (26) Значај, распрострањеност и учесталост остеопорозе
- (27) Значај најчешћих неуролошких обољења за здравствену службу и друштво
- (28) Етиологија најчешћих неуролошких обољења
- (29) Цереброваскуларне болести
- (30) Главобоље
- (31) Епилепсије
- (32) Деменције
- (33) Паркинсонова болест
- (34) Мултипла склероза
- (35) Амиотрофична латерална склероза

Социјална медицина:

1. Старење становништва
2. Вулнерабилне групације становништва
3. Природни ток обољења
4. Начела и принципи здравствене заштите
5. Старење становништва
6. Вулнерабилне групације становништва
7. Природни ток обољења
8. Начела и принципи здравствене заштите
9. Здравствена заштита - појам и савремено гледање
10. Нивои интервенције
11. Здравље и фактори који утичу на њега
12. Документација и евиденција у здравству
13. Међународна класификација болести, повреда и узрока смрти
14. Карактеристике социјалних болести
15. Процена здравственог стања, дефиниција, фазе процене
16. Индикатори здравственог стања народа
17. Извори података за процену здравственог стања становништва
18. Демографски индикатори здравственог стања народа
19. Индикатори негативног здравља
20. Инциденција и преваленција
21. Леталитет
22. Социјално-економски индикатори
23. Индикатори здравствене политике
24. Законска регулатива
25. Финансирање здравствене заштите
26. Квалитет здравствене заштите
27. Здравствене технологије
28. Здравствени радници и здравствени сарадници
29. Нивои здравствене заштите
30. Врсте и делатности здравствених установа
31. Финансирање здравствених установа
32. Међународна здравствена сарадња
33. Здравствено васпитање, основни појмови
34. Здравствено законодавство

Хигијена:

КОМУНАЛНА ХИГИЈЕНА

1. Атмосфера-биолошке карактеристике и значај за здравље
2. Природни и вештачки извори аерозагађења
3. Аеројонизација-карактеристике, биолошки и хигијенски значај
4. Кисеоник- карактеристике, биолошки и хигијенски значај
5. Азот- карактеристике, биолошки и хигијенски значај
6. Угљен диоксид- карактеристике, биолошки и хигијенски значај
7. Клима-биолошко-здравствени значај
8. Ефекти стаклене баште- биолошко-здравствени значај
9. Еколошка еволуција атмосфере и њен значај на здравље човека
10. Настајање фотохемијског смога
11. Особине токсичних једињења из фотохемијског смога
12. Контрола аерозагађења
13. Климатски фактори и њихов утицај на здравље.
14. Микроклима
15. Линија и зона комфора
16. Утицај атмосферског притиска на здравље.
17. Извори аерозагађења у комуналној средини и услови који га поспешују.
18. Врсте аерозагађивача у комуналној средини, њихов састав и деловање на животну средину.
19. Утицај аерозагађења и појединих аерозагађивача на људско здравље.
20. Могућности превенције појаве аерозагађења и поступци за смањење аерозагађења.

САНИТАРНА ХИГИЈЕНА

1. Отпадне материје, порекло, врсте, утицај на животну средину и људско здравље.
2. Чврсти отпад
3. Хигијенски оправдана диспозиција чврстих отпадних материја.
4. Течни отпад
5. Хигијенски оправдана диспозиција течних отпадних материја.
6. Диспозиција отпадних материја из медицинских установа
7. Медицински инфективни отпад
8. Асепса и антисепса
9. Дезинфекција
10. Стерилизација
11. Физичке методе дезинфекције
12. Хемијске методе дезинфекције
13. Дезифицијенси
14. Антисептици
15. Методе стерилизације
16. Контрола дезинфекције и стерилизације
17. Дезинсекција
18. Методе дезинсекције
19. Дератизација
20. Методе дератизације
21. Рециклажа

ВОДА ЗА ПИЋЕ

1. Квалитет природних вода
2. Прерада сирове воде у воду за пиће-поступци
3. Дезинфекција воде
4. Нуспродукти дезинфекције воде
5. Вода као вектор микробиолошког загађења и нормативи
6. Вода као вектор хемијског загађења и нормативи
7. Здравствени значај и улога воде у организму
8. Локално водоснабдевање и зоне заштите
9. Централно водоснабдевање и зоне заштите
10. Врсте вода по пореклу, природи и особинама.
11. Здравствена безбедност воде за пиће.
12. Врсте објекта за водоснабдевање.
13. Санитарна заштита водних објеката.
14. Услови правилног узорковања воде за пиће.
15. Пречишћавање и кондиционирање воде за пиће.
16. Дезинфекција воде за пиће.
17. Хлорни препарати и начин њиховог коришћења у дезинфекцији воде за пиће.
18. Савремени поступци контроле здравствене безбедности воде за пиће.
19. Савремени поступци превентивне и сталне контроле објеката за водоснабдевање.
20. Поступци у асанацији здравствено небезбедних водних објекта.

ХИГИЈЕНА ИСХРАНЕ

1. Здравствена безбедност хране
2. Контаминација хране биолошким агенсима
3. Контаминација хемијским агенсима
4. Адитиви у храни
5. Методе и поступци за очување квалитета хране
6. Примена препорука за правилну исхрану
7. Исхрана и здравље (улога хране у постизању, очувању и унапређењу здравља).
8. Методологија утврђивања стања исхрањености и телесне композиције организма.
9. Значај утврђивања стања исхрањености и телесне композиције организма.
10. Биотехнологија хране.
11. Системи квалитета
12. НАССР систем безбедности хране
13. Припрема, кулинарска прерада и конзервирање хране.
14. Природни токсиканти и небактеријске контаминације хране.
15. Методологија утврђивања стања исхране.

16. Хигијена посуђа, прибора за јело и амбалаже за намирнице.
17. Хигијена и санитарни надзор објеката за производњу, прераду и промет намирница.
18. Здравствено безбедни поступци у конзервирању хране.
19. Узорковање хране
20. Хигијенско-санитарни надзор објеката за колективну исхрану
21. Објекти за колективну исхрану-услови
22. Објекти за производњу, прераду и промет хране- услови
23. Хигијенско-санитарни надзор објеката за производњу, прераду и промет хране
24. Оцена хигијенско-санитарног стања
25. Испитивање исхране
26. Закон о безбедности хране

ПРЕВЕНЦИЈА БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА

1. Интрахоспиталне инфекције – појам, етиологија, и значај резистенције
2. Принципи асепсе и антисепсе при раду у здравственим установама
3. Превенција и контрола интрахоспиталних инфекција
4. ХИВ инфекција и болничка нега
5. Стратегија превенције ХИВ инфекције
6. Санитарно-хигијенске карактеристике стационарних здравствених установа
7. Значај и примена медицинских материјала за једнократну употребу у превенцији интрахоспиталних инфекција
8. Бактериолошко испитивање ваздуха
9. Узорковање материјала у здравственим установама
10. Оцена хигијенско-санитарног стања здравствених установа
11. Еколошка интерпретација здравља и болести.
12. Комплетна здравствена заштита и место хигијене у њој.
13. Добра хигијенска пракса прања руку.
14. Хигијенски захтеви за здравствене установе.
15. Превентивни поступци континуиране контроле хигијенских услова у здравственим установама.
16. Политика контроле критичних тачка у здравственим установама (ризик руковођења и ризик одговорности).

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

1. Хигијена у ванредним ситуацијама
2. Исхрана у ванредним ситуацијама
3. Смештај у ванредним ситуацијама
4. Вода за пиће у ванредним ситуацијама
5. Отпадне материје у ванредним ситуацијама
6. Превентивни рад лекара у ванредним ситуацијама
7. Бојни отрови
8. Деконтаминација
9. Биолошки рат
10. Поплаве
11. Пожари
12. Рат
13. Законска регулатива
14. Алтернативна исхрана
15. Дезинфекција малих количина воде за пиће
16. Нуклеарни задеси
17. Акутна радиациона болест
18. Хронична радиациона болест
19. Планирање потреба у води за пиће
20. Планирање смештаја становништва.

Микробиологија:

1. Принципи лабораторијске дијагнозе заразних болести.
2. Принципи бактериолошке дијагностике инфективних болести
3. Микроскопирање
4. Изолација чисте културе

5. Идентификација изолованих микроорганизама
6. Испитивање осетљивости на антимикробне лекове
7. Принципи имунолошке дијагностике инфективних болести
8. Детекција специфичних антитела у серуму пацијента
9. Детекција антигена у болесничком узорку
10. Принципи молекуларно-биолошке дијагностике инфективних болести
11. Детекција генетског материјала (Н.К.) микроорганизама у болесничком узорку
12. Перформансе лабораторијских тестова
13. ЕЛИЗА, Индиректна имунофлуоресценција, РИА, Вестерн блот
14. ПЦР и Хибридизација
15. Узимање узорака за микробиолошку дијагностику инфективних болести
16. Лабораторијска дијагноза цревних заразних болести.
17. Лабораторијска дијагноза респираторних заразних болести.
18. Лабораторијска дијагноза зооноза.
19. Лабораторијска дијагноза векторских болести.
20. Лабораторијска дијагноза кожных и полнопреносивих болести.

Статистика и информатика:

1. Статистичко описивање података.
2. Релативни бројеви.
3. Мере централне тенденције.
4. Мере варијабилитета.
5. Представљање података.
6. Графикони.
7. Вероватноћа.
8. Расподеле учесталости.
9. Биномна расподела.
10. Нормална расподела.
11. Нормални графикон.
12. Интервали поверења.
13. Поређење две пропорције.
14. Тестирање хипотезе.
15. Принципи тестова значајности.
16. Нивои значајности.
17. Једностран и двостран тестови значајности.
18. Тест предзнака.
19. Т расподела.
20. Т тест везаних узорака.
21. Т тест независних узорака.
22. Т тест о аритметичкој средини.
23. Корелација.
24. Регресија.
25. Статистички пакет – СПСС.
26. ИТ технологије.
27. Оперативни систем Windows XP.
28. Програмски пакет Microsoft Office.
29. Текст процесори - Microsoft Word.
30. Програм за табеларне калкулације - Microsoft Excel.
31. Програм за израду презентација - Microsoft Power Point.
32. Интернет.
33. Заштита на Интернету.
34. Комуникација на Интернету.
35. Медицинске базе података.
36. PubMed.